

בִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא יִשְׁקוּ הָעֵדְרִים

פִּינְעִים קְוֹזָל

פִּון חֵידָר

מִים חַיִּים מְבֹאָרִים שֶׁל רְבוּתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
זְכוּתָם יֵגֵן עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אִמֵּן

פ' ויקהל פקודי - החודש תשפ"א גליון מס' 8 יו"ל ע"י ת"ת מקור ברוך סערט ויז'ניץ בני ברק 666 בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

א בְּרִיוֹזָאֵלַע

פִּרְשְׁתָּנוּ נִפְתַּחַת בְּפִסּוּק וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיכֶם לֵאמֹר הָאֵלֹהִים לֵאמֹר מְדַוֵּעַ פּוֹתַחַת פִּרְשְׁתָּנוּ בְּלִשׁוֹן וַיִּקְהַל וְלֹא יִדְבַר אוֹ כָּל לִשׁוֹן, מִסְבִּיר הַרְהִ"ק בְּעַל הַ"אַבְנֵי נֹזֵר" כִּי בְּהַקְדָּמָה לְמִשְׁכָּן הָיָה דְרוֹשׁ "וַיִּקְהַל", כְּלוֹמַר שֶׁיְהִיוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נִקְהָלִים וּמְלַכְדִּים כְּאִישׁ אֶחָד, שָׂכָן עַד לְמִשְׁכָּן הָיוּ בְּמֹת הַקְּרָבָנוֹת מוֹתֶרֶת לְכָל אֶחָד. כָּל אָדָם הָיָה רְשָׁאִי לַעֲשׂוֹת לוֹ בְּמָה בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּרְצֶה וְלֹהֲקָרִיב עֲלֵיהֶם קְרָבָנוֹת. וְאוֹלָם, לְאַחַר הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן נֶאֱסָרוּ בְּמֹת שֶׁל יְחִידִים, שֶׁהַכָּל הָיוּ חַיְבִים לְהִבְיֵא קְרָבָנוֹתֵיהֶם לְמִשְׁכָּן. נִמְצָא, כִּי הַמִּשְׁכָּן נֹעֵד לְבִטֹּל אֶת הַבְּמֹת שֶׁל כָּל יְחִיד, וְלְאַחַד אֶת הָעָם לְמוֹקֵד אֶחָד. זֶהוּ וַיִּקְהַל, לְהַקְהִיל אֶת הָעָם לְמְקוֹם אֶחָד.

עוֹמְדִים אֵנּוּ שְׁבוּעוֹת מִסְפָּר לְפָנָי לַיַּל הַתְּקַדֵּשׁ הַחֹג לַיַּל הַסָּדֵר וַיְמִי הַיּוֹ"ט פֶּסַח אֲשֶׁר יִדְוַע כִּי עֲקָר מִלְחַמָּתוֹ שֶׁל פָּרְעֹה בְּבִנְיַי הִיְתָה "לֹא תֶאֱסָפוּן" כְּמֹאמֶר הַרְהִ"ק קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מְרוֹזֵין זִיעוּכִי"א כִּי לְפָרְעֹה הַפְּרִיעַ מְאוֹד מִנְהַגָם שֶׁל הַיְהוּדִים לְהַתְאַסֵּף בְּשַׁבָּתוֹת וְלְהַתְחַזֵּק בְּצוֹתָא חֲדָא וְלָכוּ מִיָּד כִּשְׁבָאָה לְיָדוֹ הַזְּדִמְנוּת בְּטַל אֶת הַמְּנוּחָה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְאֵ"כ זֶהוּ הַתְּקוּן וְהַהֲכָנָה דְרַבָּה שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת לְקְרָאת יְמֵי הַפֶּסַח הַבְּעַל"ט לְהַתְחַזֵּק בְּבִין אָדָם לְחִבְרוֹ וְלְהוֹסִיף בְּאַהֲבַת חִבְרִים, וְכַפִּי שְׁזַכְּנוּ לְשִׁמְעַת הַשְּׁבוּעַ מְכִ"ק מְרוֹן אַדְמוּ"ר שְׁלִיט"א בְּבִקּוּרוֹ בְּבִית מִדְרָשֵׁינוּ בְּרַח' דְּבוּרָה הַנִּבְיָאָה כִּי עֲקָר דְרָף הַחֲסִידוּת הַיָּא בְּכָף שְׁנִמְצָאִים כְּלָם בְּאַחֲדוּת לְלֹא הַתְּנַשְׂאוֹת אִישׁ עַל חִבְרוֹ בְּאַהֲבָה וְאַחוּה וְשְׁלוֹם וְרַעוּת, וַיְהִי־ר שְׁנִזְכָּה לְמַטֵּי טְהוֹר לְהָאִי יוֹמָא וְנִזְכָּה לְבַעַר וּלְנַקוּת מִלְּבָנוֹ אֶת הַשְּׂאוֹר שֶׁבֵּלָב הוּא הַיְצִה"ר.

א לעכטיגן שבת!

הַמְּאַרְכָּת

א גֹּוֹט וְאַרְט

וַיִּצְאוּ כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה.

לְכַאוּרָה הַתְּבוּת מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה נְרָאִים כְּשִׁפְתַּת יָתֵר. וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ עַל דְּרָף שֶׁבְּאַרְנוֹ הַפֶּסּוּק לֵךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאַהֲלֵיכֶם וְאַתָּה פַּה עֹמֵד עַמְדִּי, כִּי מֹשֶׁה הָיָה מְקַשֵּׁר אֶת יִשְׂרָאֵל לָהּ, עַל יָדֵי שֶׁהָיוּ מְקַשְׂרִים בּוֹ וְהוּא הָיָה מְקַשֵּׁר בָּהּ. וְזֶהוּ שׁוּבוּ לָכֶם לְאַהֲלֵיכֶם וְאַתָּה פַּה עֹמֵד עַמְדִּי, וְפָרוּשׁוֹ שֶׁאָמַר ה' לְמֹשֶׁה שִׁזָּה גּוֹפָא יֹאמֶר לְיִשְׂרָאֵל, שְׁבֹזוּ הַבְּחִינָה שֶׁל וְאַתָּה פַּה עֹמֵד עַמְדִּי וְלָכוּ לְאַהֲלֵיכֶם, וְהָיוּ שֶׁתְּשַׁאֵר אֶצְלָם אֶפְּיָלוֹ בְּשׁוּבָם לְאַהֲלֵיכֶם רְשִׁימָה זֹו שֶׁאַתָּה עוֹמֵד עַמְדִּי, וְעַל יָדֵי זֶה יִהְיוּ תְּמִיד מְקַשְׂרִים בִּי, כִּי עַל יָדֵי שֶׁנִּחְסַק בְּמַחְשַׁבְתָּם שֶׁאַתָּה עוֹמֵד עַמְדִּי עַל יָדֵי זֶה הֵם מְקַשְׂרִים בָּהּ, וְאַתָּה מְקַשֵּׁר בִּי, יַעֲזֵן שָׁם.

וְזֶהוּ וַיִּצְאוּ כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה, פָּרוּשׁ אֵף שֶׁיִּצְאוּ, אֵף עַל פִּי כֹן הָיוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה, עַל יָדֵי שֶׁנִּשְׁאָרָה אֶצְלָם הַרְשִׁימָה הַנִּזְ"ל. וְזֹו הַיָּא גַם כֹּן תּוֹכַחַת מוֹסֵר לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, שֶׁיִּתְקַשְּׁרוּ בְּצַדִּיקִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה, רְאֵתִישׁטוֹתֵיהֶם דְּמֹשֶׁה בְּכָל דְרָא וְדָרָא, קֶשֶׁר אִמִּיז וְחֹזֵק, קֶשֶׁר שֶׁל קִימָא. וְאֵף שֶׁלֹּא יִהְיוּ עִמָּהֶם בְּצוֹתָא חֲדָא, תִּהְיֶה נִשְׁאָרְתִּי אֶצְלָם הַרְשִׁימָה וְהַחֲקִיקָה, וְעַל יָדֵי זֶה יִהְיוּ מְקַשְׂרִים תְּמִיד בְּה' וְכַנְ"ל וְדו"ק.

וְהַמְּלָאכָה הִיְתָה דִּים וְהוֹתֵר.

כִּי אִיתָא בְּפִתְּבִים שֶׁלְּפַעֲמִים נִקְרָא תְּרוּמָה עַל שֵׁם יִשְׂרָאֵל, תְּרוּמָה מֵאַת כָּל אִישׁ וְכוּ', וּפְעָמִים נִקְרָא עַל שְׁמוֹ יִתְבַרַךְ תְּקַחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, כִּי ה' רָאָה כָּל רְצוֹן אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִדְּבַת לָבוֹ וְרְצוֹנוֹ הָיָה לְהִבְיֵא יוֹתֵר מִמָּה שֶׁיֵּשׁ תַּחַת יָדוֹ כְּפָלִים, אִזִּי ה' הָיָה שׁוֹלַח הַבְּרָכָה בְּמַעֲט שֶׁהִבְיֵא כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּרְצוֹנוֹ הַטּוֹב, וְזֶה הַבְּרָכָה הָיָה נִקְרָא תְּרוּמַת ה'.

וְזֶה וְהַמְּלָאכָה הִיְתָה דִּים, כְּפִי הַחֲשַׁבּוֹן שֶׁצִּוָּה ה', אֲבָל כְּפִי הַבְּרָכָה מְרַצוֹן יִשְׂרָאֵל הִיְתָה מוֹתֵר כְּפָלִים. וְזֶה פָּרוּשׁ הַמְּדָרֵשׁ וְהוֹתֵר לְעִתִּיד לְבֹא. תוֹרַת חַיִּים

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'

וביום השביעי יהיה לכם קדש

גבוה ומספן, אך רבנו לא שת לבו לגופו הדואב והפואב, רק יחד לב ושם דגש על הנשמה הטהורה שפעמה בקרבנו. אכן, היו פעמים שמרב חלטה לא הצליח לעלות לבית המדרש לערוך את הטיש, שאז התקבצו בביתו נאנה קודש הבחורים והאברכים לזמר שירות ותשבחות לא'ל חי, כי רבנו לא יכל להבין איך אפטר להעביר את ליל שבת קודש בלי לשבת עם יהודים יחדיו ולשוחח עניני תכלית.

אהבת קדומים

בשבתות שרבנו הקוה"ט לא שקה ברמת ויזניץ, הקפיד רבנו מאד שכל הקהל יבוא להשתתף ב'באטע' המתקיימת בקביעות בהיכל בית המדרש. זכרני מהתקופות שרבנו שקה למנוחת נפשו בשכונת דניה, כשהיינו עולים להתפלל במעונו שם בצפרא דשבתא, היה רבנו מתענין במהלך הקידושא רבה אם ישבו אתמול באסיפת מרעים בבית המדרש.

כשהיתה פעם תקופה בה נערכו הפגנות למען כבוד השבת, עורר רבנו בדברות קדשו בסעודה שליטית על קדשת השבת, באמרו שלא יתכן להפך את השבת ליום מנוחה גרידא ללא שום קדשה והתרוממות, ודבר בכאב רב על כך שאנשים רבים מנצלים את השבת לשעות רבות של שינה ללא תכלית. במהלך אותו שבוע, נסע רבנו למנוחה בשכונת דניה, וכשהזדמנתי לשם באחד מימי החול, בקש ממני רבנו שאגש לכל אברך ברמת ויזניץ ואמר לו משמו של רבנו לבוא ולהשתתף ב'באטע'. כשאמרתי לרבנו שאיני מרגיש נעימות לגשת לאנשים מבגרים ולומר להם כך, אמר לי רבנו, שאמר להם כי אני שליחו של הרבי ואין לי מה להתביש כלל...

בשנת תשמ"א שקה רבנו למנוחה בשבתות פרשיות כי תשא ויקהל בעיר הקי' ירושלים, בבית הרה"ח ר' צבי פריד. רבנו ספר על החסיד המפרסם רבי מרדכי חנא פוקס, שערך את ה'באטע' בליל שבת קודש ברוך יחד פוכבי בקר, וכשיצא משם ללכת לביתו, הבחין בקבוצת גויים שפורים ההולכים בצדי הדרך ואינם יודעים מימינם ומשמאלם. ר' מרדכי חנא לא יכל לראות מחוזה זה, שהוא ישב כעת עם קבוצת חסידים לזמר שירות ותשבחות משך שעות ארוכות, ואלו הם להבדיל העבירו את הלילה בשתיקה לשכרה, ומרב רחמנות עליהם ועל גודלם, החל להגיגי תבער אש לבבות.

דרך בקדש של רבנו הצמח צדיק היתה להזהיר את אנשי שלומי שישבו במסבה יחד בכל ליל שבת קודש, לעסק בשירות ותשבחות לכבוד שבת קודש, ולדבר דברי תורה מצדיקים, להלהיב לבכם לעבודת ה' יתברך.

אבן שתייה

בשנים הראשונות, כאשר האריך רבנו האהבת ישראל בעריכת השלחן, אמו הרבנית צפורה היתה דואגת לבריאותו, והיתה נכנסת לבית המדרש לבקשו שישים כפר. פעם ענה לה: "טוב, טוב, אמא, רק אסים לשותות את הגביע הזה". המקרבים, שהבינו כי רצונו לשבת עוד בצותא, דאגו שהגביע לא יתרוקן הם יצקו לתוכו יין כל פעם שרבנו לגם ממנו.

בשנים האחרונות היה מרן האמרי חיים דואג לבריאות רבנו האהבת ישראל והיה מבקשו שיפסיק את שלחנו הטהור לזמן קט ויבנס לחדרו לנחת. לעתים נעתר רבנו לבקשתו, ברם רק לרגעים ספורים, ומיד היה מוציא את השעון ומראה כי השעה כבר מאחרת. פעם כאשר שאלו האמרי חיים "אבא, מה לך למהר, הרי הקהל שר ורוקד". ענהו רבנו: "איני יכול להיות בלי יהודים".

קדוש ישראל

אצל רבנו המקור ברור היה עריכת השלחן הטהור בליל שבת קודש אחד המעמדים הנשגבים ביותר, ולעולם לא אשכח את השבתות המרוממות בעלז הטהור של רבנו ברחוב בלו, כאשר התפללות הנלהבות והשלחנות הטהורים נמשכו שעות ארוכות בזמירות ותשבחות לכבוד שבת קודש, ובדברי תורה נפלאים על פרשת השבוע. בשנים הראשונות ברחוב בלו כשפחותיו עוד היו במתניו, היה יושב עמנו עד השעה 2:30 לפנות בקר, בזמירות ובספורי צדיקים נפלאים שיצאו מפיו במתיקות מיוחדת שאין בדומה לה. באותן תקופות מלאות הוד, היה רבנו עורף שני שלחנות בליל שבת, ואחרי שסימו את השלחן הראשון, קמו לרקד ושוב התישב רבנו עם מתי מעט יהודים, הגישו על השלחן דברים מועטים של מאכלים, והיה מזמר תנועות עתיקות מבית ויזניץ, לפעמים גם הוסיף לזמר לא'ל אשר שבת' ובעקר ספר ספורי צדיקים ואף ספורי חסידים.

כידוע, היה רבנו סובל רבות מכאבי ראש איזומים וקשים מנשוא, ולפעמים עלה לעריכת השלחן הטהור עם חם

שבת החדש

החדש הזה לכם.

פרש רש"י, נתקשה משה על מולד הלבנה וכו' והראה לו באצבע וכו' כזה ראה וקדש. במפרשים תמהו למה נתקשה משה רבנו על מולד הלבנה עד שהצרך השם יתברך להראות לו באצבע. ובארו בספרים הקדושים בהקדם פרוש התפלה שאנו אומרים בברכת הלבנה, פועל אמת שפעלתו אמת וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה. והענין הוא על פי הידוע שכח הפועל נכר בנפעל ואם כן אם הפועל אמת, צריכה גם הפעלה שלו להיות אמת, הינו במצב שזה תמיד ולא משתנה כלל, דאם לא כן אין הפעלה בבחינת אמת. ואם כן קשה, איך יתכן שהלבנה, הנפעל של השם יתברך, תשנה מראיה כל פעם מקטנה לגדולה ולהפך. אלא דעל ידי זה רצה השם יתברך להורות לישראל שאין להתניאש בכל מצב שהוא ואף אם הוא בדרגה הקטנה והנמוכה ביותר, גם אז בכחו לשוב בתשובה שלמה. וידוע מאמרם מקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדין. וזה עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה, הינו שישראל יקחו מוסר השכל מהלבנה.

וזה פרוש נתקשה משה על מולד הלבנה, הינו, שהיה קשה לו מדוע משתנית הלבנה, פעם לקטנה ופעם לגדולה, והרי היא פעלתו של השם יתברך וכח הפועל נכר בנפעל ואם הפועל אמת, צריך פעלתו להיות אמת. והראה לו הקדוש ברוך הוא ואמר לו כזה ראה וקדש, בכל אפן ומצב שהוא אל יתניאש חס וחלילה אם יעשה חשבון נפשו איך עברו עליו ימיו, אלא כשם שהלבנה קטנה והולכת עד שנגעלמת מעין כל רואיה ואחר כך מופיעה פתאום וגודלת מיום ליום,

כן ישראל שנמשלו ללבנה אם האדם יקדש עצמו ויעשה תשובה, יזכה גם כן להגיע לדרגה גדולה ונשגבה. ובה אפטר לפרש גם הגמרא שהקדוש ברוך הוא אמר ללבנה זיל לימנו בך ישראל, הינו, שישראל ילמדו מהלבנה לבל יתניאשו מלשוב לה, גם כשהם בשפל המדרגה.

הנה בימים אלו, כאשר אנו קרבים לקראת היום טוב הקדוש וטהור אשר יש בו התגלות אור גדול ואדם העושה חשבון לנפשו האיך עברו עליו הימים, הלילות השבועות והחדשים וכן כל השנה, נופל עליו פחד גדול איך יוכל לקבל פני יום טוב גדול כזה, שיש בו כל כך הרבה מצוות עשה דאורייתא ומצוות דרבנן, וכן הרבה מנהגי ישראל, ושירות ותשבחות לקל חי לרב. אמנם אין להתפש לחשש זה ולפול לידי יאוש חס וחלילה, כי יש עצה להתהפך ברגע אחד לאיש אחר. כמובא בספרים הקדושים בני יששכר ראייה לכך מן הגמרא האומר הרי את מקדשת לי על מנת שאני צדיק אפילו רשע גמור מקדשת שמה הרהר תשובה ברגעו. הרי שעל ידי הרהר תשובה אמתי אפשר ברגע אחד ליהפך מרשע לצדיק. כבר הזכרתי פעמים אין ספר האמירה מהרב הקדוש מלבלין כף אחת עשרה זהב, עשרה הוא יו"ד על ידי כפיפה אחת להשם יתברך באמת ובתמים אפשר להיות יהודי של זהב. השם יתברך יעזר לנו שכלנו נעשה תשובה שלמה באמת בחרטה ועזיבת החטא, ובזכות התשובה נזכה לחדש טוב ומברך, חדש של רפואות וישועות ונזכה שיקים בנו בניסן נגאלו בניסן עתידיו להגאל, ותחזינה עינינו בשובה לציון ברחמים, במהרה בימינו אמן.

מקור ברוך

פון טיפן הארץ ווינטשן מזל טוב פאר די עלטערן און פאר אונזערע טייערע קינדער

ומשפע מצוות תפילין
לכבוד די בר מצוה
הבה"ח ישראל דן לרנר נ"י

לכבוד די חלאקה
שלמה אלימלך מליק נ"י
עזריאל שורץ נ"י

לכבוד די געברסטאג
משה מרדכי שיינפלד - כיתה ה'
מנחם מענדל ראם - כיתה ב'
מרדכי לוי - כיתה ב'
מרדכי ישראל פרידמן - כיתה א'
נתן קראוס - מכינה ב'
לאנגע געזונטע יארן

א הארציגע ברפת מזל טוב
פאר דער חוש'בער
און געטרירער מחנך
הרב ר' יעקב רוזנבוים שליט"א
לכבוד די חתנה פון זיין זון
בשעה טובה ומוצלחת
אסאך יידיש נחת

וביום השביעי יהיה לכם קדש

בה פהו רבנו המקור ברוך פרב העיר, עוד טרם הספיק להכנס לחדרו, ספר לי החסיד, לקח אותו רבנו ביד פשהוא עומד לבוש במעיל חרף, ואמר "בא אתי".

כאשר הופיע רבנו בשוק העיר, ראה החסיד תנועה רבה ומהירה של החנונים, ומיד שמע הגפת התריסים ונגעילת החניות בזה אחר זה, ותוף שעה קלה היו כל בתי העסק של היהודים נעולים וכל הסוחרים ובעלי המרכולים מהרו לביתם. מספיקה היתה הופעתו האלמית ומבטו החודר של רבנו, כדי שלא ישאר אף עסק יהודי אחד פתוח אחרי זמן הדלקת הנרות.

סים ר' שלמה יעקב: מי שבקי במקצת במוצב הרוחני של יהדות בוקובינא, אחרי מלחמת העולם הראשונה, יודע להעריך עד כמה ספור זה משקף את קסם אישיותו, פח השפעתו וכשרון ההנהגה והטלת מרות במקל געם של רבנו.

עדיק לברכה

במלאת שנה להסתלקותו של רבנו המקור ברוך, כתב העסקן הנודע ר' יעקב פיז: "זכורני דבריו הנועזים כאשר סגנת הפעלת הרפכת התחתית בשבת ארבה לחיפה, למרות שמפעל חייו ברמת ויזניץ נהנה מעזרה רבה מטעם עיריית חיפה, לא הסס להשמיע מה שעם לבבו ודעתו ללא חת וללא משוא פנים, התריע והזהיר את היוזמים מפני התוצאות.

בתוף דבריו אמר: עד פה הכעיסו את ה' בחלול שבת בים, באויר ובגיבשה ועתה זוממים להוסיף על אלה גם מתחת לפני הקרקע, ועל זה נאמר: אם אסק שמים שם אתה, ואציע שאול גם שם הנך... רבנו העמיד את אישיותו במאבק והדים מדבריו הגיעו ליוזמים ובסיעתא דשמיא בטלה המזימה.

עדיק לברכה

ספר העסקן ר' שלמה יעקב גרוס בשם אחד מזקני חסידי ויזניץ, שבערב שבת קדש אחד מימות החרף, הגיע בשעה קלה לפני הדלקת נרות לעיר קוצמנו,

מבתן פון פרחי הדגל אויף הלכות שבת

א בליק אין היידר

